

Dávid Ferenc emlékezete halálának 350-ik évfordulóján.

I. Kolozsvárt az unitárius templomban.

Imádság.

Mondotta: Dr. Boros György püspök.

Isten, kit a bölcs lángesze föl nem ér, sziveink összehangzó dobbanása, az érzelmek lángoszlopává növe, világít tereád. Léte-lünk csak füst és pára, de te örök vagy, mint a hit, mely belőled táplálkozik, mióta ember az ember.

A hit nagy és csodálatosan hullámzó tengeréről, egy bátor hajós horgonyt vetett az emberlelkek sziklás ormára. Magával vitte és új munkára indította a bárkat, hogy Isten igaz ismerete verjen új és mély gyökeret a Kárpátoktól le az Aldunáig. Ő, a hajós, a szenvedő Jézus keresztjét öleli békés és türelmes szívű kebléhez. Isten igéjéből táplálkozó szavai átjárják a sziveket és új gondola-tokkal világosítják meg a hit kérdései fölött töprenkedő lelkeket.

Mint a nap, midőn az ég kárpítján legmagasabban ívelve, aranyban ragyogóvá festi a megérésre kész kalásztengert: úgy az ő tüzes nyelve egyszerre új hit, új erő, új bátorság megérletésére ragadja a népek sokaságát.

Gyenge a képzelet, erőtelen a gondolat, hogy felfogja és az emlékezés e szent órájában megmutassa nekünk a testi ábrázat-járól ismeretlen Dávid Ferencet, az igehirdetőt, az apostolt, a refor-mátort. De azt már a mai ember, ha ifjú, ha öreg, egészen jól tudja, hogy sötét a börtön, falai nedvesek, légköre szűk, de annál mérgezőbb és ölü.

És mi, óh örök éltű Isten, most a legnagyobb földi hatalom: a halál árnyékában bolyongó lelkünkben búsongva fordulunk hoz-

zád, de nem azért, hogy keservünk engesztelő poharát öntsük a te oltárodra, hanem azért, hogy vigasztalódásunk hálájával zengjünk dicséretet neked, hogy nem engedted meg, hogy rothadást szenvedjen, hanem örök életet nyerjen az, ami szent. Atyánk, mi e pillanatban az örök élet eledelével és italával kívánjuk táplálni lelkünket. Hálaáldozatunk édes illatával óhajtjuk kifejezni dicséretünket és könyörgésünket té előtted, hogy első püspökünk nagy lelkéből és életpéldájából hozzánk is eljutott az a gondolat, hogy akik Istenben biznak, soha meg nem csalatkoznak és bármekkora szenvedése is volna e földön az embernek, csekély volna ahhoz mérten, amit Jézus szenvedett.

Nem vagyunk bírái cselekedeteinknek. Hitünk gyümölcseit nem tesszük mérlegre a világ előtt. Te előtted, Isten, nincsen semmi elrejtve. Vajha hallhatnók a biztatást: „Jól vagyon jó és hív szolgám, kevesen hű voltál, többre bizlak ezután.“

Kérünk, örök Isten, kinek megoszthatatlan egységed volt hitünknek ingathatatlan kösziklája, küldj égi fényedből új világító sugarakat alá az emberlelkek nagy óceánjára, hogy mind jobban közeledhessenek ahhoz a réviparhoz, melyről Istenországába itt e földön beléphessenek. Engedd, hogy mindenki hallja meg szent fiad, Jézus hívó szavát: kövess engemet és légy alázatos.

Tárd fel előttünk azt az utat, mely az egy akol és egy pásztor békés egységéhez vezet, hol a tiszta szívűek meglátják Istent, tégedet, ki atyja vagy élőknek és holtaknak egyaránt.

Te tudod, Atyánk, hogy a lélek halhatatlan, valamint halhatatlan vagy te. Óh, könyörgünk, tedd élővé köztünk a mi nagy reformátorunk bátor, tiszta lelkét. Add, hogy innmár oszoljon el az ellentét, mely a hitnek szavakba öntött tételében mutatkozott és legyen élővé a szent egység az emberek fiai közt. Add, hogy szeressék az emberek egymást, valamint te szereted őket. Add, hogy terjedjen közöttünk a te szent lelked ereje, mint igazság, jószág, tiszta erkölcs, szép gondolat és üdvözítő reménység, hogy így szentelődjék meg az ősök neve, jó szándéka és tökéletességért epekedő reménysége. Mindezekért kérünk Jézus nevében, kinek tanítása szerint imádkozunk: Miatyánk.

Példát adtam néktek.

Mondta : **Csifó Salamon.**

Alapige : Ján. XIII. 15. „Példát adtam néktek“.

Hegyen állok... hegy tetején járok... borus az ég közelben s távolban... sirásra kész, bánatos fellegek ülik meg a természetet... majd szétszakadoznak s a vénülő napnak bágyadt, de édes sugarai öntik el a tájat, édes-fájóan ölelgetve a halmokat és völgyeket, a kopaszodó fákat és lehajlott fejű virágokat, mintha ma lenne a búcsuzásnak, a végelválásnak szomorú órája; mintha ma a mult időknek itt feledett emlékeképen még feltünnék egy mosoly, hogy aztán ez utolsó emlék ellebbenésével körülvegyen minket a némaság, a csend, a fagyos, örök nyugalom...

Hegyen állok... hegy tetején járok... lenn a völgyben kanyargó folyónak ezüstös habjai csendes méltósággal mennek, hömpölyögnek alább... alább... tovább; mintha hirt hoznának messze vidékekről, messze világokról s mintha hirt vinnének messze vidékekre, messze világokra... Oh bizony e habok sokszor szállottak már messze magasságba, távoli tájakra és sokszor tértek vissza örök bizonyosságául annak, hogy semmi sem vesz el végképen soha. Óh bizony e habok történettel bírnak s nekünk sok szép, lelkesítő, avagy elszomorító történetet mondhatnak. Beszélhetnek, beszélhetnek kelet elragadó vallásos költészetéről, nyugat eszméinek világáról, észak küzdelmeiről és délnek virágos erdeiről; elmondhatnak, elmondhatnak nekünk, hogy hol fagyasztották meg a lelkeket, mikor jéggömbök gyanánt estek termékeny mezőre és hol csillapították mint gyöngyharmat, a virágok és madárdalnokok szomjuságait!...

Hegyen állok... hegy tetején járok... zörög a lábnyom... most hull alá az élettől későre, nehezen megváló falevél s aztán... aztán kopár lesz minden, csak a levegő rezeg hűvösen, csipősen, mint mikor temető felett „szomorúan zúg, bűg a szél“.

Hegyen állok... hegy tetején járok... s lelkem szemeivel messze, messze látok; emlékek, képek jelennek meg előttem nyugaton és délen, északon s keleten.

Nézem, nézem és bámulom e képeket, mert mint egykor Jézus születésével, most is új világnak, új eszméknek, új művelődésnek az előállítását látom.

Régi korban járok, mohákon taposok...